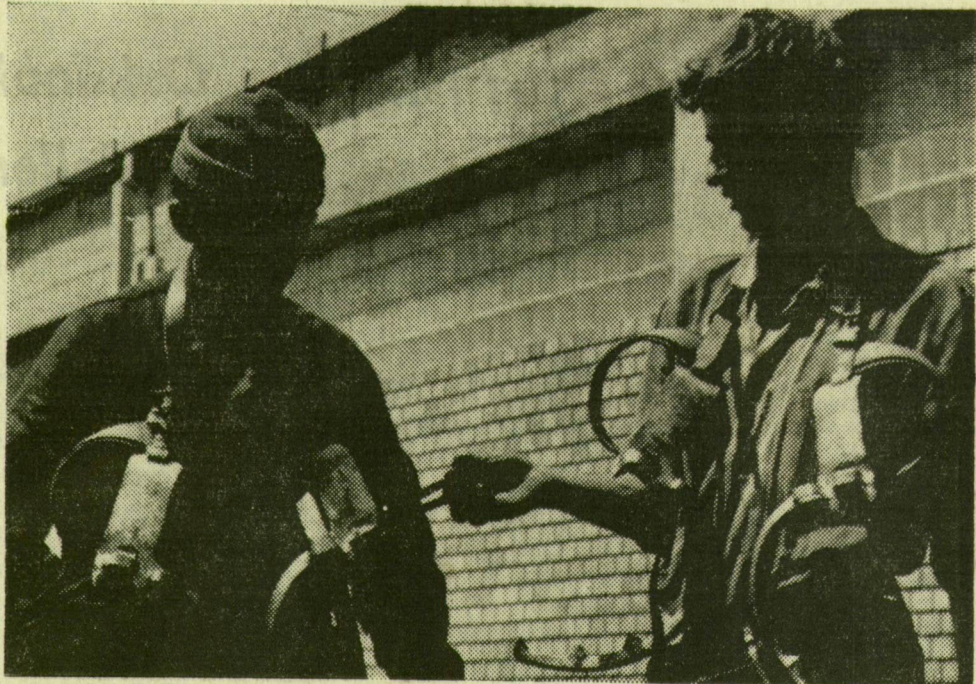

Horváth Dezső felvétele

Szaktanács- képzés

A Dél-magyarországi Áramszolgáltató Vállalat évről évre sokat áldoz a szaktanácsképzésre. Korszerűen felszerelt tanműhely, és a szakma megtanulásának seregnyi kelléke segíti elő, hogy minél több jól képzett villanyszerelő kerüljön a munkahelyekre.

Miért üresek a söröspalackok?

Bosszankodnak a szegediek, hogy nem lehet üveges söröt kapni a vendéglőkben, de a fűszerüzletekben sem. Találgatnak és suttognak. Szerkesztőségünkbe is egyre több panaszos levél érkezik sörügyben. Mi az oka a hiánynak, hiszen Szegeden van sörpalackozó? Akármennyire is hihetetlennek tűnik, az az oka a sörhiánynak, hogy a tartálykocsik nem tudnak beállni a palackozó udvarába, mert alacsony a kapubejárát. Hogy miért nem építették magasabbra? Ezt senki sem tudja megmagyarázni. Különben az ügynek már terjedelmes „irodalma” van, érdemes röviden áttekinteni.

Ütközés

Egy város fejlesztése sok gondot és nem várt nehézségeket is okoz a lakosságnak, s nem kevesebbet azoknak, akik irányítják, intézik az ügyeket. Alighanem ide sorolható a sörpalackozóval történt jelenlegi anomália is. Takács János, a szegedi városi tanács elnökhelyettese Szeged általános rendezési tervét lapozta fel, amikor tőle is megkérdeztük, hogy mi az oka a palackozó leállításának.

— Mivel a telep nincs jó helyen, az általános rendezési terv kitépítésére ítélt. Új helye a lemezgyár térségében kijelölhető. A városba bevezető sugárutak átépítése 1975–76-ban kezdődik el. Az átépítés nem csupán a közutat érinti, hanem a mellette húzódó lakóterületet is, így például a sörpalackozót. Bár hivatalos felszólítást még nem kapott a sörpar, de ezt a tényt ők is pontosan ismerik. Persze jelenleg még maradhatnak, hiszen a Kossuth Lajos sugárút átépítésére csak később kerül sor.

— Ez a jövő, de most a jelenről van szó.

— A palackozó szomszédságában épülő házak, az erdőrendezés épületei már megfelelnek az általános terveknek.

— Csak éppen a kapubejárát nem felel meg a söröspalackozónak.

— Ez sajnos igaz. A technikai fejlődés néha gyorsabb, mint gondolnánk. Ez esetben is így történhetett, mivel jelenleg a sörpar nagyobb kocsikat használ, mint néhány évvel ezelőtt, amikor az erdőrendezés épületeinek terveit készítették. Mit tehetünk? Az erdőrendezést sem kötelezhettük arra, hogy mondjon le néhány lakásról, vagy irodáról, amiatt, hogy magasabb kapubejárót, alakítsanak ki. Végül úgy döntöttünk, hogy

a leendő városrendezési tervnek egy parányi részét előre hozzuk. Egy elavult kis házat megvásároltunk és lebontatjuk, így a Hétvezér utca felől a sörpar megfelelő bejárathoz jut. Rövid időn belül készen lesz a bejárati út, beállhatnak a tartálykocsik és lehet palackozni — mondta befejezésül Takács János.

Harminc centi- méterrel múlik

A palackozó üzem vezetője, Dóczi István így kezdi: — Az csak mende-monda, hogy elromlott a palackozógép. Nem igaz! Azért állunk március 18-a óta, mert tart az építkezés, a tartálykocsik nem tudnak beállni az udvarba. Nagyon sajnáljuk, nem rajtunk múlik a dolog.

A szegedi telep látja el hordós és üveges sörrel a várost, a szegedi járást és Hódmezővásárhelyre is szállítanak. Naponta két műszakban üzemel a palackozó, és körülbelül 45 ezer üveget töltenek meg. De közel egy hónapja egyetlen üveget sem öntöttek teli. Az üres söröspalackokat elküldték a pécsi sörgyárba, meg más palackozóüzemekbe.

— A tervezés idején nem jelezték a tervezőknek, hogy mekkora kapubejáratra van szükségük?

— Amikor megtudtuk, hogy az erdőrendezés építkezés, mi köztöltük, hogy négy méter magas bejáró kell a tankkocsiknak. Ennek ellenére csak 3,18 méter a bejáró magassága, de a tervezők már változtattak, kész tények elé állítottak minket az elkészült kiviteli tervekkel.

— Úgy tudjuk, hogy a sörparnak vannak kisebb tartálykocsijai is, amelyek beférnének ezen a kapun.

— Csak voltak. A hatvanhektós kocsikat két évvel ezelőtt kicserélték. De én azt mondom, hogy várhatunk volna egy keveset az építkezéssel, amíg a Hétvezér utcai bejárót el nem készítenék.

Persze a sörpar is találhatott volna valamilyen megoldást, hogy ne álljon le a palackozóüzem, s ne maradjanak sör nélkül egy ilyen nagyváros lakói. Gondolom — bár nem vagyok szakember —, valamilyen vezetővel az utcán álló tartálykocsiból be lehetett volna „szippantani” a sört. De az is elképzelhető, hogy a Kőbányai Sörgyár más palackozói ilyen esetben segítenek. Az utcáról történő bevezetést viszont azonnal megkontázza a telepvezető, mond-

ván, hogy műszakilag megoldhatatlan.

Kár, hogy nem lett az a bejárát harminc centivel magasabb, s alig akarom elhinni, hogy a terv módosítása oly nagy összegbe került volna. A sörpalackozó dolgozói kivették a szabadságukat, egy részük a szikvízüzemben, mint kölcsönmunkás dolgozik, a többiek megszűntek, sörpörgetnek, takarítják az üzemet.

Egy hét múlva

Végül néhány dolgot: ez az egész sörügy kárt okozott anyagilag és erkölcsileg. Sorolhatnánk hosszasan, leállt egy üzem, kihasználatlanul porosodnak a gépek, megzavarták a normális munkamenetet. Ami viszont alig mérhető pénzzel: a fogyasztók érdekeit, igényeit semmi be nem vették, amikor ilyen helyzetet engedtek kialakulni. A károkozás tovább gyűrűzhet, hiszen a nemrégiben felemelt sörárak is érzékenyen érintették a fogyasztók közönségét, de joggal mérgeződnek az emberek, ha még ezen az áron sem juthatnak hozzá közkezdelt italukhoz. Persze az olcsóbbnak számító sörökről van szó, és nem néhány drága, külföldi márkáról.

Ki, vagy kik a felelősek ezért a helyzetért? Ember legyen a talpán, aki ezt ki tudja deríteni. Az viszont tény, hogy az a harminccentis méret sok kárt és nem várt kiadást okozott. Vácsolni kellett egy házat, egy új lakást, utat kell építeni, és így tovább. Most már csak egyben bízhattunk, hogy a jövő héten lebontják azt a kis házacska, (amely körül 2 hétig húzódott a tanácsnál indokolatlanul huza-vona), és gyorsan elkészítenek egy ideiglenes utat, amely nem több száz méternél, s beállhatnak a tartálykocsik a palackozó udvarába. Abban is bízunk, hogy levonják a tanulságot a tanácsnál és a sörparnál egyaránt ebből az ügyből!

Gazdag István

Borpince — bányából

Aszfóton egy kimerült bányahelyén nyolc termelőszövetkezet 16 millió forintos költséggel borpincét épít saját termelésű borai tárolására és feldolgozására. A társult szövetkezetek a jövő-

ben Balatonfüreden, Dörgicse, Pécsely és a környező borvidék csaknem ezer holdra szűretelt termését egysegesen kezelve, jó minőségben adhatják piacra.

Szépen az igazat

Naponta kell beszélnünk egymással, „meghányi-vetni száz bajunk”, s naponta előfordul, hogy nem tudunk, vagy nem akarunk szót érteni. Elhangzanak olyan beszámolók is, amelyeket győtrelem végighallgatni. Találkozunk olyan gépelt vagy nyomtatott szövegekkel is, amelyeknek elolvasásához angyali türelemre, még inkább kötéldegizetre lenne szükség. Nem azért, mert hazugok, hiszen általában megszívlelendő dolgokat akarnak közölni, csak éppen nem tudnak kontaktust teremteni azokkal, akikért elkészültek. Nem tudnak, mert a gondolatokat — ha van bennük egyáltalán — gyakran valamiféle dodonai homályosság palástolja, más, még rosszabb esetben gügyerákos stílus kendőzi. A nem egyszer értelmetlenségig összezagvált szavak és okoskodó mondatok, magyartalan kifejezések úgy riasztják a közönséget, mint a tűzvész, menekül tőle, aki csak tud.

A gyenge munkahelyi rendezvényekről el-elcsúszkódó munkások rendszerint azzal indokolják hazafelé mehetnéjküket, hogy fáradtak, s rengeteg otthon a dolguk, a szókimondóbbak azonban kertes nélkül megvallják: „Unom már, hisz’ mindig ugyanazt hallom, tudom az egészet kívülről”. Pedig dehogy is tudja! Csak képtelen odafigyelni a „bikkfanyelven” táltal unalmas szócséplésre, amely — tudvalevő — inkább elaltat, semmint fölvilágyoz.

Mindig dühösök az a „bölcesség”, miszerint „az emberek közömbösek, nem érdekli őket a politika”. Ennek ugyanis nincs semmi értelme, nem is szólva arról, hogy célszerű hazugság. A kommunista politika természetes módon az élet valóságát tükrözi, a dolgozók örömeiből és gondjaiból sarjad, mint a búza a földből, az élet könnyebb vagy nehezebb volta pedig mindig, mindennel jobban érdekelt az emberek tömegeit. Mindössze arról van itt szó, hogy némelyik előadó annyira elszakadt osztálya egyszerűségétől — amelyből „kimentek” —, hogy már a munkások vagy a parasztiok nyelvén nem is tud beszélni. Az isten tudja miféle nagyzási viselkedés miatt, de az ilyenek szégyellik az egyszerű és világos beszédet, szép magyar nyelvünket úgy kerébe török, hogy néha Lőrincze Lajos sem ismerne rá. Fogalmam sincs, milyen az értekezletek látogatottsága például a Volán vállalatnál, mennyire tudják ott például termelési tanácskozáson fölkelteni a dolgozók figyelmét, de abból a levélből, amely egy panaszlévre válaszként érkezett a szerkesztőségbe, nem sok jóra lehet következtetni. Csak egyetlen mondatrészt hadd idézzek a szövegből, amelyet két rangos vezető is aláírt: „a gépkocsivezető az utas leszállása után... folytatta a járat végzését”. Tehát nem az autóbust indította el — még az a jó, hogy csak a főnökeinek az előadásában —, hanem olyasmit művelt, amitől égnek áll a haja, nemcsak a nyelvművelőnek, hanem minden természetes beszédű magyar honpolgárnak. Nem szükséges élenk fantázia annak elképzeléséhez, milyen „színvonalas” és érdekes előadást tudnak tartani azok, akik egy „gondosan” megfogal-

mazott levélben is a fenti borzalmat tudták nyújtani.

Nem véletlen, hogy azok tudnak színesen és élvezetesen, sőt hozzászólásra ingerlő szép stílusban beszélni kis- és nagygyűlésen egyaránt, akik akár a legmagasabb funkcióban is meg tudtak maradni munkásként vagy parasztként, azoknak, akik voltak korábban. Akik az íróasztal mögött is tudják, hogyan éreznek és gondolkodnak a multban ezerszer megrugdosott, s ezért néha még a szabad élet viszonyai között is gyanakvó „melósok” — az ilyen vezetőket soha nem fölényesen handabandázva, hanem szerényen, szót értő szándékkal foglalkoznak velük. Az ilyen pártvezető vagy gyárigazgató nem felülről szemléli a munkásgondokat, nemcsak le-lejár beosztottjai közé a műhelybe, hanem maga is természetes módon éli egykori társainak, elvtársainak életét. Ha meg akar velük vitatni, értetni valami fontosat, akkor nem a tudását igyekszik „érthetetlen” nyelvi eszközökkel megcsillogtatni, hanem azt nézi, hogyan tudta meggyőzően elfogadtatni mondanivalóját. „A munkásság, parasztság élete, és főleg véleménye zárt világ még a legjobb szándékkal közeledőnek is, ha máshonnan jönnek — olvasom Nagy Béla vájár levelét a Társadalmi Szemlében. — Minden közeledő előtt bezárul, mert évszázadokon keresztül belénk idegződött (egészen a közelmúltig) az a tapasztalat, amit a munkás is, a paraszt is így summáz: »Ha nem kérdeznék, hallgass, ha kérdeznék, úgy beszélj, nehogy holnap megüsd érte a bokádat.«”

Igen, a jó népművelők tudják: a régi göröcsök fokozatosan oldódnak, a bizalom szinte napról napra növekszik az egyenes és jónak minősített kommunista politika hatására, ez az oldódás és bizalom azonban nem örökkévaló. Ma megvan, de holnap semmivé válhat, ha nem ápoljuk-gondozzuk rendszeresen úgy, mint a szobanővényt, ha elbizakodottságunkban azt, hisszük, hogy a mi igazságunk mindenki számára nyilvánvaló. Akár a legelemibb igazságot is csak logikával, szép szóval, érthető nyelven, meggyőző érvekkel lehet másokkal elfogadtatni, az értelemben meggyőkeztetni.

Öröm hallani munkásoktól, hogy egyre több az olyan pártnap, taggyűlés, ahol közérdekű témákat vetnek föl, és az előadók sem uralmasak. Jól esett az egyik szövetkezeti gazda véleménye, hogy „azt az elvtársat, aki a múltkor volt nálunk a megvétel, szívesen elhallgattam volna akár reggelig is”. Mert nagy dicséret az ilyen. Azért nagy, mert oly sok ellopottat közhellyel traktáltak már „suk-sük” színvonalon az embereket, hogy a lankadó közfigyelmet igazi férfimunka volí föllámasztani. Vigyázzunk rá, mint az éltető tüzre! Nekünk holnap is, holnapután is meg kell küzdenünk az emberi tudatban újra- és újraéledő kispolgári nézetekkel, a maradisággal, a sznobizmussal, a közönnyel.

F. NAGY ISTVÁN

A nehéziparban

Növelik az exportot, csökken a behozatal üteme

Dr. Székér Gyula miniszter elnökletével pénteken nehézipar miniszteri értekezletet tartottak. Megtárgyalták az 1971-es esztendő termelési tapasztalatait. A nehézipari ágazat termelési volumene a népgazdasági ipar átlagát meghaladó mértékben — 8,7 százalékkal — emelkedett. Az ezt megelőző évhez viszonyítva

a legnagyobb mérvű volt a vegyiparban az emelkedés,

s ezt követte az alumíniumkohászat. A miniszteri összehívás rámutatott az elmúlt év legszembetűnőbb hiányos-

ságaira, és hangsúlyozta, hogy az idén fokozottabban kell kihasználni a kapacitást és javítani a készletgazdálkodást.

Megvitaták a nehézipari tárca 1972-es évi export és import feladatait.

A népgazdaság célkitűzéseinek megfelelően az idén is tovább növelik az exportot és csökkentik a behozatal növekedésének ütemét.

A számítások szerint az export 14 százalékkal emelkedik, ezzel szemben a behozatal csupán 7 százalékkal. A tőkés export növekedése várhatóan 13 százalék lesz, a behozatalt pedig hét százalékkal becsülik. Az export és az import növekedése iparáganként különböző, a tőkésországokba a kivétel elsősorban a bauxitbányákból és a vegyipari üzemekből bővül.

Tovább nő a gyógyszeripar exportja is.

s előreláthatóan 3,5 millió dollárral lesz magasabb, mint 1971-ben. (MTI)

Egyházi vezetők a népfrontnál

Egyházi vezetőknek és a Hazafias Népfront országos vezetőinek találkozájára került sor pénteken, a Belgrád rakparti népfrontszékházban. A találkozón részt vett Miklós Imre államtitkár, az Állami Egyházügyi Hivatal elnöke és a hivatal több más vezetője. A vendégeket Benics István, a Hazafias Népfront főtákarja tájékoztatta a mozgalom helyzetéről és az április végén összeülő népfrontkongresszusról.

A tájékoztatót élénk eszmecsere követte, amelyben felszólalt dr. Bartha Tibor református püspök, a magyarországi egyházak ökömenikus tanácsának elnöke, dr. Káldy Zoltán evangélikus püspök, dr. Ferencz József unitárius püspök, dr. Szeifert Géza, a magyar izraeliták országos képviselőjének elnöke, Palotai Sándor, a magyarországi szabadegyházak tanácsának elnöke, dr. Bakos Lajos református püspök, Balló István, az Állami Egyházügyi Hivatal elnökhelyettese és Bugár Jánosné, a Hazafias Népfront Országos Tanácsának főtákarhelyettese is. (MTI)